

2.1.4 Bruk av lydsignaler

Utarbeidet/revidert

av: TF

Godkjent

av:

 leder Norsk Grotteforbund

1.1 Formål

Prosedyren beskriver hvilke lydsignaler som skal brukes under øvelser og aksjoner.

Vanlig kommunikasjon vanskeliggjøres i grotter, fordi veggene gir ekko som forvrenger lyden og fordi fosser og stryk lager kraftig bakgrunnstøy. I tillegg er forsering av stup farlig og fører stup til avstand mellom grotterne. Behovet for presis kommunikasjon er derfor størst ved forsering av stup - og her er også støyproblemet størst!

1.2 Handling

Grottere har derfor behov for et signalsystem som er enkelt å forstå, og som må kunne nyttes ved rappellering, tauklemming, passering av mellomforankringer, utstyrshaling, grotteredning og annen aktivitet ved et stup eller traverser. Signalene bør være internasjonale.

Løsningen er å bruke ord- eller lydsignaler. Lydsignaler kan enten være fløytesignaler eller et tilsvarende antall rop/plystring. En plystring tilsvarer ett pip, to plystringer tilsvarer to pip osv. Husk å ta tilstrekkelig pause mellom hver lyd slik at antallet oppfattes. Når en hører et signal, må det tolkes ut fra omstendighetene. Er det til meg? Er det en informasjon eller en instruks?

Norsk Grotteforbund oppfordrer grotterne i Norge til å bruke signalene i tabellen nedenfor. Lær deg rekkefølgen: **S - O - N - T.**

Fra *Avtaket* i Greftekjelen og ca 120 meter nedover må en av og til ha 4 mellomforankringer, med 5 grottere i aksjon samtidig. For å lettere skjønne hvem et signal gjelder, kan signallengde eller - opphold varieres. For eksempel kan en blåse *tuuuuuuuut - tuut - tuut* dersom signalet er en instruksjon til folk ovenfor den som blåser, og *tuut - tuut - tuut* dersom det menes nedover.

En kraftig fløyte bærer lengst og er mest tydelig - og må medtas under en aksjon!

Tabell 1. Lydsignaler

LYD	ORD	BETYDNING
<i>Ett pip</i>	STOPP !	Stopp alle bevegelser, f eks stopp å gi ut tau, stopp trekke inn tau, stopp å rappellere, stopp å klemme. Avvent videre instruksjoner.
<i>To pip</i>	Opp/stram	Noen eller noe begynner å bevege seg oppover. Eller instruksjon om å bevege seg/noe oppover. "Stram" brukes under sikring for å ta inn slakk på tauet.
<i>Tre pip</i>	Ned/slakk	Noen eller noe begynner å bevege seg nedover. Eller instruksjon om å bevege seg/noe nedover. "Slakk" brukes under sikring for å gi ut mer tau.
<i>Fire pip</i>	Tauet fritt! OK!	Ferdig! Neste person kan begynne rappellering/klemme.
	Pass opp ! Stein !	Noen eller noe faller, kom dere i sikkerhet (rekker sjelden å blåse i noen fløyte).
Kontinuerlig pip	HJELP !	Nødsfall er inntruffet. På rappell kan det være signal om å stramme bunnforankringen. Et kontinuerlig (langt) pip skilles bedre fra de andre signalene dersom det er mye støy. Mange gjentatte pip betyr også hjelp, men frarådes å bruke.

2.1.4 Bruk av lydssignaler

Litteratur:

- Holbye, Ulv. 1991. *Grottekurs i Musken*
- Hudson, S. 1992. *Manual of US Cave Rescue Techniques s 246*
- Knutson, S. 1992. *American Caving Accidents - 1992 s 2*
- Merendith, M og Martinez D. 1986. *Vertical Caving, s 64*
- Padgett, A og Smith, B. 1987. *On Rope, s 277*